

Mbete kí Pol ndàngì adi Ερεji-je Ta-je kí dɔ mbete-ti kí Pol ndàngì adi Ερεji-je

Pol à ka dangay-ti bebo Ròm-ti je bè bá ndàngì-né mbete kin. Dɔkaglo-ti kí káre-rè kin ya ɛ ndàngì-né mbete adi njékəwnɔ-je kí Kolosi-ti rəm, adi Pilemɔ rəm. Pol ndàngì mbete adi Ερεji-je kɔ kadi-dé 'gə kí dɛ lé, 'nam kàdì Kristi-ti rəm, kadi 'gə né-je kí d'ingə kì takul ramaji lə Lubə, ə kadi d'adi panjiyə-dé nəl Lubə.

Kɔ ta-je kí boy-boy ra joo mɛɛ mbete-ti kin. Kun lo kɔr-é-ti kí 1-3 lé, Pol pa ta kí dɔ né-je-ti kí dow à koo rɔ njékadmɛɛ-ti, kí né-je kí ɛ à kubə maji-é. Kun lo kɔr-é-ti kí 4-6 lé, Pol ulə dingəm mɛɛ njékadmɛɛ-je-ti kadi kisi kì dɔ taá lə-dé ɔw nati kì maji kí Lubə ra sə-dé kin.

Pol isi bebo Ερεji-ti kaglo-je nɔ, ilə mbɛ Poyta kí Maji-je, ra né-je kí tò bəl-bəl-je, ndó né njékadmɛɛ-je (Knj 19). Mbete kinlé, 'panè Pol ulə-né adi njékadmɛɛ-je kí gay-gay nɔ kí donangi Ερεji-ti bɪ adi dɛ kí bebo Ερεji-ti ya par al. Mbete kinlé sɔbɪ dɔ kuti njékəwnɔ-je kí gin káre-rè par al, ngà pa ta kí sɔbɪ dɔ panjiyə njékadmɛɛ-je kí Lubə ndigi sar ndɔ-je-ti kí bone.

Tɔji rɔ kì Lapiya kí ra

¹ †Ma Pol, njèkɔwkułə lə Jeju Kristi kí go mee ndigi-ti lə Lubə, bá m'ndàngi mbete kin m'adi-si səi njékaa njay-je, njéka do ndi-si-ti mee nam-ti kí 'nami kàdì Jeju Kristi-ti kí isi [Epeji-ti.]* ² Kadi Bɔbi-ji Lubə de kì 'Babe Jeju Kristi d'adi ramaji kì lapiya lə-dé n̄y sə-si.

³ Kɔsgaji kì do Lubə-ti kí to Bɔbi 'Babe lə-ji Jeju Kristi kí adi-ji né-je lay kí maji kí dɔra-ti kí à ra kì ndil-ji, kdo nam kí j'nami kàdì Jeju Kristi-ti.† ⁴ Lubə mbəti-ji kì takul-é kete n̄ kində gin dɔnangi-ti, kdo kadi j'toi dow-je kí j'aai njay rəm, bá kadi ta goto do-ji-ti takəm-é-ti rəm to. ⁵ Ndigi kí e ndigi-ji lé bá e uwə-né do-ji kete low n̄, kadi j'təli-né ngan-é kì takul Jeju Kristi. Nəl-é n̄ kadi né kinlé tò bè, kdo to mee ndigi liə, ⁶ kadi j'osi-né gaji-é kdo ramaji liə kí to ramaji kí riba-é tò; maji kinlé e ra sə-ji kì takul ngon-é kí to dow kí e ində-é dan kəm-é-ti. ⁷ †Məsi-é bá to kəm rəbi kí Lubə taa-ji-né ilə-ji taá rəm, in̄ə-né go majal-je lə-ji kɔgi kí go ramaji-ti liə kí n̄ kin rəm to. ⁸ Maji lé, Lubə ra sə-ji mbing ya adi-ji gosi lay rəm, bá adi-ji négə lay rəm to. ⁹ E adi j'gə ndigi liə kí ndoki tò lo bɔyɔ-é-ti, adi to kɔjra kí maji kí e oji mee-é-ti kdo ra kì takul Kristi ¹⁰ ə kadi n'ra né-é dɔkaglo-ti kí ta mɔngi lo-ti, adi to ta lə kəw né-je lay kí dɔra-ti kì dɔnangi-ti kadi tò gin tógi-ti lə dow kí 'boy káre-rè kí to Kristi kí Lubə mbəti-é. ¹¹ Kì takul-é lé ya to bá Lubə uwə-né do-ji kete

† **1:1** 1:1 Knj 18:19-21; 19:1 * **1:1** 1:1 Ta-je kí tò mbunə né-ti kinlé [...] goto mee mbete-je-ti kí dɔsɔy kí dan-ti-je kí 'ndàngi kì ji-dé kì ta greki. † **1:3** 1:3 Rom 8:15-17,28-30 † **1:7** 1:7 Kol 1:14

low ə ində-ji-né tagay bá adi-ji-né né-je lay kí go kɔjra-ti liə, ɛ kí to Njèra né-je lay kɪ mɛɛndigi liə; ¹² kadi jəi kí j'indəi mɛɛ-ji dɔ Kristi-ti kete lé, j'osi gají-é kɔɔ ríba liə. ¹³ Loki ooi ta kí tɔgrɔ-ti kí to Poyta kí Maji kí à kaji-si lé, səi kàrè 'nami kàdì-é-ti ya tɔ. Səi adi-é mɛɛ-si ə Lubə adi Ndil kí aa njay kí un mindi-é kɔɔ kadi-si lé, isi mɛɛ-si-ti titi pɔ kí ɔsi-si-né bè. ¹⁴ Ə ɛ kin ya to né kí taá mɔki kí tɔji néndubə lə-ji, ndɔ taa kilə taá-ti lə dow-je kí Lubə adi 'to 'liə kadi d'osi gají-é kɔɔ ríba liə.

Ta kí Pol pa kɪ Lubə kɔɔ njékəwnɔ-je

¹⁵ Gin-é kin bá, mɔ kàrè loki m'oo ta lə kadi kí səi adi mɛɛ-si 'Babə Jeju rəm, m'oo ta lə ndigi kí səi 'ndigi njékaa njay-je kí rangi lay rəm lé, ¹⁶ m'ra oiyo Lubə taá-taá kɔɔ-si rəm, bá mɛɛ taje-ti kí m'isi m'pa siə kàrè m'ilə ri-si dan-ti rəm tɔ. ¹⁷ Kadi Lubə lə 'Babə lə-ji Jeju Kristi, kí to Bɔbi-ji kí njèrifa lé adi Ndil-é adi-si gosi rəm, adi kəm-si ijə dɔ-é-ti adi 'gəi-é maji rəm, ¹⁸ kadi adi kəm-si ijə dɔ nékində mɛɛ dɔ-ti kí ɛ ba-si kɔɔ kin rəm, kadi adi kəm-si ijə dɔ néndubə-ti liə kí to né ríba kí nɔ́ kí à kadi-si nati kɪ njékaa njay-je kí rangi kin rəm, ¹⁹ bá kadi adi kəm-si ijə dɔ tɔgi-ti kí al dɔ lo kí ɛ ra-né sə-ji jəi njékadmɛɛ-je kin rəm tɔ. Tɔgi kí nɔ́ kí itə tɔgi-je lay kinlé, ²⁰ ɛ tɔji loki adi Kristi tɔsi-né ndəl ində lo tɛɛ rəm, un-é-né adi-é isi dɔ jikol-é-ti dɔrɔ-ti rəm, ²¹ adi Kristi isi-né dɔ ndil-je-ti kí maji al lay, kɪ dɔ malayka-je-ti lay, kɪ dɔ tɔgi-je-ti lay, kɪ dɔ kɔɔbe-je-ti lay rəm, adi ri-é ba itə dow-je lay kí ri-dé ba kaglo-ti kɪ nè kin rəm; ngà dɛ kin par al, ɛ adi ri-é ba itə

dow-je lay kí ri-dé à ba kaglo-ti kí à ree gogi kin rəm tɔ. ²² †Né-je lay kinlé Kristi ya Lubə adi tò gin tógi-é-ti rəm, bá adi-é to burə dɔ njékəwnə-je lay ²³ kí 'to daji rɔ-é kin rəm tɔ. Kristi lé taa lo dan njékəwnə-je-ti pəl-pəl rəm, bá taa lo kí dɔrɔ-ti kà dɔnangi-ti nè pəl-pəl rəm tɔ.

2

Kaji kà takul ramaji

Kol 2:12-13; 3:1-3; Tit 3:3-8

¹ †Ə səi lé, ndɔki oyi koy kaldɔta-je, kà koy majal-je lə-si, ² ndɔki isi 'rai bə lə né-je kí dɔnangi-ti nè kin kí to kullə ra 'boy kí njəkow kà tógi dan yəl-ti, kí to ndil kí maji al kí njera kullə mɛɛ njémbati təl rɔ-dé go ta-ti. ³ Jəi lay ya ndɔki j'toi kí dan-dé-ti tɔ, adi ndɔki j'ɪŋəi rɔ-ji yakɪ mɛɛ né-je-ti kí maji al maji al kí bo-é ra-ji, j'rai né-je kí nəl daji rɔ-ji, kà né-je kí mɛɛ-ji ndigi, adi j'toi dow-je kí koji-ji-ti nɔ ya wɔngi ra Lubə dɔ-ji-ti titi kí wɔngi ra-é-né dɔ ndəgi dow-je-ti kin bè tɔ.

⁴ Ngà Lubə lé to njəkoo kəmtondoo kí nɔ; ndigi kí ɛ ndigi-ji nɔ kinlé bá ra adi, ⁵ loki jəi j'oyi koy kaldɔta-je lə-ji ya kàrè, ɛ adi j'təli j'isi kəm kɔ nam kí j'nami kàdɪ Kristi-ti – Səi lé, aji kà takul ramaji – ⁶ Ɛ adi j'tosi j'ndəli nati kà Kristi rəm, bá adi j'isi dɔrɔ-ti nati kà Jeju Kristi, kɔ nam kí j'nami kàdɪ-é-ti kin rəm tɔ. ⁷ Bè kɔ kadɪ kaglo-ti kí à ree kinlé, ɛ tɔji dow-je maji kí al dɔ lo kí ɛ ra sə-ji kà takul mɛɛmajɪ liə, kɔ nam kí j'nami kàdɪ Jeju Kristi-ti. ⁸ Kɔtalə səi aji kà takul

† **1:22** 1:22 Kol 1:18 † **2:1** 2:1 Kol 2:13

ramaji k̀i k̀əm rəbi kadmeɛ. Né kinlé i rɔ-si səi-ti al, ngà to kadkare lə Lubə. ⁹ Né-é kinlé ree k̀i takul kullə ra-si-je al, adi dow à kində-né kàdì-é al. ¹⁰ Kdotalə j'toi kullə ra ji Lubə; ɛ ra-ji k̀i takul nam k̀i j'nami kàdì Jeju Kristi-ti, kdɔ kadi j'rai né-je k̀i maji-maji k̀i ɛ uwə dɔ-é kete kdɔ kadi to kullə ra-ji.

Təl k̀i káre k̀i takul Kristi

Əbr 10:19-22

¹¹ Beba adi meɛ-si ole dɔ né-ti kin: Ndɔki lé né k̀i tɔ rɔ-si-ti ya tɔji k̀i 'toi jipi-je al, adi jipi-je k̀i 'to dow-je k̀i d'ijə-dé ganjangi 'ba-si dow-je k̀i d'ijə-dé ganjangi al. Dɛ lé to rɔ-dé bá dow-je d'ijə. ¹² Dɔgangi-é-ti kinlé, Kristi, dow k̀i Lubə mbəti-é lé, ndɔki səi 'gəi-é al rəm, bá né k̀i sɔbi dɔ Israyel-je kàrè 'goti meɛ-é-ti rəm, kulənoji-je k̀i Lubə dɔɔ nati k̀i Israyel-je ə un-né mindi-é adidé lé kàrè 'goti meɛ-é-ti rəm, kisi-si dɔnangi-ti nè kin kàrè ndɔki nékində meɛ dɔ-ti lə-si goto rəm, bá 'gəi Lubə al rəm tɔ. ¹³ Ngà bone bè kinlé, səi k̀i ndɔki ɔi ngərəngi k̀i Lubə lé, məsi Kristi ra adi 'reei wur-wur rɔ Lubə-ti k̀i takul nam k̀i 'nami kàdì Jeju Kristi-ti. ¹⁴ Kdotalə ɛ bá to gin lapiya k̀i mbunə-ji-ti; ndògi bɔr k̀i gangi-ji dana təl-ji njéba-je-ti lə-nə lé, Kristi lé bá ree tuji kɔgi k̀i takul koy-é ə ra adi gin dow-je k̀i joo kinlé 'təl-né dow-je k̀i káre. ¹⁵ †E bujuru ndukun-je k̀i kúji ra-é-je lay kdɔ kadi gin dow-je k̀i joo kinlé 'təl-né kubru rɔ k̀i káre k̀i to gin dow-je k̀i sigi k̀i lapiya tɔ dan-dé-ti k̀i takul nam k̀i 'nam kàdì-é-ti. ¹⁶ †Adi to takul koy-é kagdəsi-ti kinlé bá, ɛ bujuru-né ba

kí tò dan-dé-ti rəm, ulə-dé-né noji nati kì Lubə adi de kí gin joo lay kin ya 'təl-né dow-je kí káre-rè. ¹⁷ Kristi ree ilə mbe Poyta kí Maji kí sobi do lapiya adi-si səi kí ndoki ai ngərangi kì Lubə rəm, bá adi-ji je kí ndoki j'a ngosi kì Lubə rəm to. ¹⁸ Kì takul Kristi lé bá Ndil kí aa njay ra adi jəi kí gin joo lay kin ya j'ingəi kəm rəbi j'reei-né ngosi ro Bəbi-ji-ti.

¹⁹ Gin-é kin bá səi 'toi-né mba-je al rəm, bá 'toi-né njéndumə be-je al rəm ngá, ngà 'toi ngan njébe-je nati kì njékaa njay-je, adi 'toi dow-je lə Lubə. ²⁰ Səi lé, 'tò kì kəy kí d'ində gin-é do njékɔwkulə-je-ti, kì do njépata-je kí ta Lubə-ti ə Jeju Kristi ya to ər kí sul-é-ti. ²¹ Kì takul Kristi lé bá ər isi-né do-ɲa-ti kì gangi-é berere-berere kɔɔ təl kəy kí aa njay kí to kəy lə 'Babe. ²² Səi kàrè, kì takul-é lé, 'tò kì kəy kí d'ində kadi to kəy kisi Lubə kì takul Ndil-é to.

3

Lubə adi Pol kullə dan dow-je-ti kí 'to jipi-je al Kol 1:24-29; 2:1-3; 1Pi 1:10-12

¹ Gin-é kin bá, ma Pol kí d'uwə-m dangay-ti kɔɔ ta kí sobi do Jeju Kristi lé, m'pa-né ta kì Lubə kɔɔ ta lə-si səi kí 'toi jipi-je al. ² Kɔɔ maji kí Lubə ra sə-m bá adi-m-né kullə kadi m'ra dan-si-ti lé, koo ə səi a kooi ta-é ya. ³ Lubə tɛɛ kì do né kí tò lo bɔyɔ-é-ti adi m'gə bá m'ndangi-né ta-é sɛ tin. ⁴ †Loki 'ndói mbete kinlé rəmə, a kasi 'gəi kí né kí sobi do Kristi kí tò lo bɔyɔ-é-ti lé, kəm-m ijə do-ti ya. ⁵ Né kí tò lo bɔyɔ-é-ti kí bone bè Lubə

† 3:4 3:4 Kol 1:26,27

adi Ndil kí aa njay teẽ k̀i d̀o-é adi njékowkulø-je k̀i njépata-je kí ta-é-ti kí d'aa njay 'gø kinlé, ndoki ẽ adi dow-je kí kete 'gø al. ⁶ Né kí ndoki tò lo ðoyø-é-ti lé ón: K̀i kəm rəbi Poyta kí Maji lé, dow-je kí 'to jipi-je al kí 'nam kàd̀i Jeju Kristi-ti lé, Lubə adi-dé né-je kí maji-maji nat̃i k̀i jipi-je rəm, adi 'təl dow-je kí káre-rè k̀i jipi-je rəm, bá adi d̃ẽ k̀i jipi-je d'ore-ña d̀o kunmindi-ti liə rəm t̀o.

⁷ Poyta kí Maji kinlé, bá Lubə ra sə-m maji, adi-m m'təl ngonnjèkullø-é k̀i takul tógi liə. ⁸ M̃a kí m'to né al dan njékaa njay-je-ti lay kinlé, Lubə ra sə-m maji adi m'to njékilə mb̃ẽ né-je lə Kristi kí maji-é al d̀o lo kin kadi dow-je kí 'to jipi-je al rəm, ⁹ bá adi m'to njèkər man d̀o né-je-ti kí ẽ kí to Njèra d̃or̃a k̀i d̃onangi ðoyø low lə low-je kin rəm t̀o. ¹⁰ Gin-é kin bá kí nè kin rəmə, k̀i takul njékəwña-je lé, njékɔbe-je, k̀i njétógi-je kí d̃or̃a-ti 'gø-né gosi lə Lubə kí tò k̀i kəy-é kəy-é lo ña kin, ¹¹ kí go kojra-ti kí à tò sartagangi kí ẽ oji kete low bá ẽ ra né-é k̀i takul nam kí j'nam kàd̀i 'Babe-ti lə-ji Jeju Kristi ¹² ə nam-ji kàd̀i-é-ti k̀i kəm rəbi m̃ẽ-ji kí j'adi-é kinlé ra adi m̃ẽ-ji nda kay-kay kadi j'ree-né ngosi k̀i rə Lubə-ti. ¹³ Beba m'idə-si kadi k̀o-je kí m'isi m'ingə kd̃o ta lə-si kinlé, adi or tógi-si al. K̀o-je kinlé, to né riɓa lə-si.

Ndigi kí Kristi ndigi dow-je

¹⁴ Gin-é kin bá m'osi-né məkəji-m nangi ño Bɔbi-ji-ti, ¹⁵ kí ẽ ya gin dow-je lay kí d̃or̃a-ti k̀i kí d̃onangi-ti 'teẽ m̃ẽ-é-ti, ¹⁶ m'dəji-é kadi ra sə-si kí go riɓa-ti liə kí ña kin rəm, k̀i takul Ndil-é

kdo kadi mee-si idi-né njiki-njiki rəm, ¹⁷ m'dəji-é kadi adi Kristi ra be mee-si-ti kà takul kadmeë rəm, kadi adi uləi njirə-si nangi nga mee ndigi-ti kí e ndigi-ji, ¹⁸ kdo kadi səi kà ndəgi njékaa njay-je lay ya asi gəi tati-é, kà ngal-é, kà kù-é kí nangi, kà ngal-é kí taá, ¹⁹ ə a 'gəi-né kí ndigi kí Kristi ndigi-ji kinlé itə négə-je lay; kdo kadi né-je lay kí rə Lubə-ti taa mee-si pəl-pəl.

²⁰ Ə Lubə kí njera kullə mee-ji-ti kà takul tógi-é lé, asi ra né-je kí al do né-je kí j'dəji-é rəm, j'giri rəm. ²¹ Kadi kəsgaji tò kà do-é-ti dan njékəwnə-je-ti kà takul Jeju Kristi rəm, dan dow-je-ti kí low kà kí ngəsnə ya lay rəm, bá kà do bal-bal rəm tə. Amen!

4

Kində rə nati mee kadmeë-ti

Kol 3:12-14; Rəm 12:4-8; 1Kə 12:4-31

¹ Beba mə Pol kí d'uwə-m dangay-ti kdo ta kí sobi do ta lə 'Babe lé, m'ulə dingəm mee-si-ti kadi adi panjiyə-si əw nati kà ba kí Lubə ba-si. ² †Kadi 'toi njəsəl do-si səl kí ər njuti rəm, kadi 'səli ləm-ləm rəm, kadi 'toi njékilə mee-si do madi-é-ti rəm. Isi do-ti kà nə ə 'ndigi-né-nə rəm tə. ³ Ra kí Ndil kí aa njay ra adi 'toi dow-je kí káre kinlé, e ya uwəi nga kà kəm rəbi lapiya kí tò dan-si-ti.

⁴ Kdotalə j'toi kubru rə kí káre-rè,
Ndil kí aa njay ra káre-rè,
bè ya tə Lubə ba-si kdo nékində mee do-ti kí ra
káre-rè;

† 4:2 4:2 Kol 3:12,13

⁵ 'Babe ra káre-rè,
kadmee ra káre-rè,
batem ra káre-rè,

⁶ Lubə ra káre-rè
ə ɛ ya to Bəbi dow-je lay rəm,
ɔ̃ bə dɔ nékində-je-ti lay rəm,
ra kullə dan dow-je-ti lay rəm,
bá isi mee dow-je-ti lay rəm tɔ.

⁷ Ngà Lubə ra sə-ji maji adi ná-ná dan-ji-ti ya
Kristi adi-é kadkare kɪ gangi-é gangi-é. ⁸ Gin-é
kin bá 'ndangi-né mee mbete-ti kí aa njay 'panè:
E ɔw lo-je-ti kí taá nu, kɪ dow-je kí uwə-dé ta rɔ-
ti;

E ləbi dow-je kadkare-je.

⁹ «E ɔw lo-je-ti kí taá nu» lé kɔr mee-é to ri wa?
Kɔr mee-é to, kete bá kadi ɔw taá lé,
ndɔki ɛ risi ɔw njal gin nangi-ti.

¹⁰ E kí risi nangi lé, to ɛ ya ɔ̃ ɔw sam dɔrɔ-ti nu,
kɔ kadi taa lo pəl-pəl mee né-je-ti lay.

¹¹ Kadkare kí ɛ adi lé ɔn:

E adi dɛ kí dan-ti-je 'to njékɔwkulə-je,

E adi dɛ kí ná-je 'to njépata-je kí ta Lubə-ti,

E adi dɛ kí madi-je 'to njékilə mbɛ Poyta kí Maji,

Ə adi dɛ kí ná-je 'to njékɔrnɔ-je kɪ njéndó dow-je
né.

¹² E ra bè kɔ kadi njékaa njay-je d'asi gaki
kadi 'ra kullə kadi dɛ kí 'to kubru rɔ Kristi lé
d'ɔw-né kɪ kete-kete, ¹³ sar kadi jəi lay ya j'təli-
né dow-je kí káre-rè mee kadmee-ti rəm, mee
gə Ngon lə Lubə-ti rəm, kadi j'toi dow-je kí
j'togi gangi, sar kadi j'asi-né-nə kɪ Kristi berere
mee panjiyə-é-je-ti, ¹⁴ kɔ kadi j'toi ngan-je kí
pungum man ɔw sə-dé yó-je kɪ nè-je kin al, nè

néndó-je lay à kulə-ji yél yó-je ki nè-je, bá kadi j'toi né kədi læ njera né kədi-né dow-je kur-dé-né wale kin al rəm, ¹⁵ ngà kadi j'pai ta kí togrɔ-ti kì ndignə rəmə, j'a togi mee né-je-ti lay kadi j'titi-né-nə kì Kristi kí to do kin bè. ¹⁶ †Kì takul-é bá kubru rɔ lay tò-né ta-nə-ti kì gangi-é gangi-é maji kì takul njirə-je kì gul-je lay kí uwə-é nati ngə ə ngon rɔ kí rá-rá ra kullə liə adi kubru rɔ togi-né rəm, bá ɔw-né kì kete-kete kì takul ndignə rəm tɔ.

Panjiyə kí low kì panjiyə kí sigi
Kol 3:1-16; Gal 5:10-25

¹⁷ Gin-é kin bá m'idə-si-né ə m'a-né do-ti njangi kì ri 'Babe m'panè: Adi panjiyə-si titi-nə kì panjiyə njékadmee al-je kí tagir læ-dé to tagir kí mee wəy kare kin al. ¹⁸ Tagir læ-dé to tagir kí do mbə-ti, adi 'goto mee kiskəm-ti læ Lubə, kdotalə négə al kì meengə læ-dé. ¹⁹ Dɛ lé 'gə rɔsɔl al, adi kaya ya to kullə ra-dé sar adi d'inə rɔ-dé yaki mee né-je-ti kí tò nɛ ya kàrè mee-dé uwə-dé kì ta al.

²⁰ Ngà səi lé, gangi-é kin bá to ta kí sobi do Kristi kí 'ndó-si lé al. ²¹ Jeju Kristi lé 'pa ta kí do-é-ti d'adi ooi rəm, bá néndó kí sobi do-é kí ɔw gonə-ti kì ta kí togrɔ-ti liə kàrè 'ndó-si, kadi ²² †'tusi panjiyə-si kí kete ndɔki lé inəi kogi. Ndɔki lé, bo né-je kí maji al maji al tò mee-si-ti, ədi-si kdɔ tujɪ-si. ²³ Adi Ndil kí aa njay təl-si adi 'toi dow-je kí sigi mee tagir-je-ti læ-si ²⁴ †ə 'təli dow-je kí sigi kí Lubə ra-dé kí go meəndigi-ti liə kdɔ kadi

† **4:16** 4:16 Kol 2:19 † **4:22** 4:22 Kol 3:9 † **4:24** 4:24 Kol 3:10

'ra né kí njururu k̀ì né kí aa njay k̀ì takul ta kí togrɔ-ti.

²⁵ Gin-é kin bá 'tusi takədi in̄əi kɔgi ə kadi ná-ná idə madi-é ta kí togrɔ-ti, kdotalə jəi j'toi ngan rɔ-nə. ²⁶ Kinə wɔngi ra-si kàrè, 'rai majal al; adi kàdì ur dɔ wɔngi-ti lə-si al; ²⁷ kəm lo kí ndɛ bè ya kàrè in̄əi adi Sú ilə nja-é-ti al. ²⁸ Dow kí to njəbogi kàrè, kadi bogi al ngá. Ngà kadi ur rɔ-é biri ya ra kullə k̀ì ji-é kɔ kadi ra-né k̀ì dow-je kí d'ow ndoo né tɔ. ²⁹ Adi ta kí tò n̄ɛ káre ya kàrè t̄ɛ ta-si-ti al; ngà kinə tò kadi 'páì ta rəmə, kadi to ta kí maji kí à kullə dingəm m̄ɛɛ dow-je-ti rəm, bá à ra maji k̀ì dow-je kí d'oo rəm tɔ. ³⁰ Ndil kí aa njay lə Lubə lé, 'tuji m̄ɛɛ-é al; ɛ bá isi m̄ɛɛ-si-ti titi pɔ kí Lubə ɔsi-si-né kɔ kɔ kí à taa-si-né kilə-si taá kí tagang-je-ti. ³¹ Né lay kí to m̄ɛkati, k̀ì rokati kanana, k̀ì wɔngi, k̀ì kilə kɔl, k̀ì kulə ta ndil-nə-ti, k̀ì né lay kí to m̄ɛndul ya adi goto dan-si-ti.* ³² †Adi m̄ɛɛ-si maji k̀ì n̄ə rəm, adi ta ɔ m̄ɛɛ-si kɔ-nə rəm, in̄əi go majal lə-nə kɔgi titi k̀ì Lubə in̄ə-né go majal lə-si kɔgi k̀ì takul nam kí 'nami kàdì Kristi-ti kin bè tɔ.

5

Panjiyə kí lo kí ndógi-ti

1Te 4:1-8; 1Kɔ 6:9-11

¹ Səi lé, 'toi ngan lə Lubə, adi ɛ ində-si dan kəm-é-ti ɔn ɔ 'ndaji kullə ra-é; ² adi ndigi dow-je bá uwə m̄ɛɛ-si, titi kí Kristi ndigi-ji-né bá ɛ ya adi-né rɔ-é Lubə kadkare-ti adi d'ilə məsi-é nangi

* **4:31** 4:31 Kol 3:8 † **4:32** 4:32 Kol 3:13

kɔɔ ta lə-ji kin bè. Adì to kadkare kí nəl Lubə titi ubi kí ətì maji.

³ Kaya-je, kì né-je lay kí tò n̄e, əse kəmkəɔ̄ lé, to né-je kí kadi ta-é ya kàrè uwə ɔɔ-si al. Gangi-é kin bá tuwə njékaa njay-je. ⁴ Ta-je kí tò n̄e, kì ta mbə-je, kì soki-n̄a-je lé, to né-je kí tuwə-si al. Ngà né kí tuwə-si lé, to oiyo kí kadi 'rai Lubə. ⁵ Kɔɔ né kí kadi 'gəi maji ɔn: Njèrakaya rəm, njèra né-je kí tò n̄e əse njəkəmkəɔ̄ adì to njèpole magi rəm lé, d'a goto m̄eɛ kɔɔbe-ti lə Lubə d̄e kì Kristi. ⁶ Adì dow pa ta-je kí m̄eɛ wəy kare ədi-si-né al. Kɔɔ to ta lə né-je kí maji al kinlé bá wɔngi ra-né Lubə ɔɔ njəmbati təl rɔ-dé go ta-ti liə. ⁷ Ən ɔ kində ya indəi rɔ-si nati sə-dé al.

⁸ Kɔɔtalə, ndɔki isi lo kí ndul-ti, ngà ɓone bè 'nami kàdì 'Babe-ti adì 'toi dow-je kí isi lo kí ndógi-ti ngá. Bəba adì panjiyə-si tuwə panjiyə dow-je kí d'isi lo kí ndógi-ti. ⁹ Kɔɔ panjiyə kí lo kí ndógi-ti lé to m̄eɛmaji, kì né ra kí njururu, kì ta kí tɔgrɔ-ti. ¹⁰ Ɔri kəm né-je kadi 'gəi né kí nəl 'Babe, ¹¹ ə né-je kí lo kí ndul-ti kí to né-je kí kɔgi kare kinlé uləi rɔ-si dan-ti al, ngà uni kam ɔɔ-ti. ¹² Kɔɔtalə né-je kí dow-je kin d'isi 'ra lo ɓoyɔɔ-ti lé, tò rɔsɔl mbing ya maji pa ta-é al. ¹³ Ngà né-je lay kinlé loki dow un kam ɔɔ-ti rəmə, lo ndógi ɔɔ-ti. ¹⁴ Kɔɔtalə, né kí lo ndógi ɔɔ-ti lé, né-é təl to londógi ngá. Gin-é kin bá 'pa-né 'panè:

I njètobi, ɔ̄ taá ɔɔ bi-ti,

ɔ̄ taá dan dow-je-ti kí d'oy

ə Kristi à kadi lo ndógi ɔɔ-i-ti doo.

¹⁵ Bəba ooi go panjiyə-si maji. 'Rai né toki mbə-je bè al, ngà 'rai né ra lə dow-je kí kəm-dé aa

njay. ¹⁶ †In̄əi kaglo adi dəə kəgi kare al, kdətalə j'isi m̄eə ndo-je-ti kɨ maji al*. ¹⁷ Gin-é kin bá kadi 'toi mbé dow-je al, ngà kadi 'gəi né kɨ m̄eə 'Babe ndigi. ¹⁸ Adi yibi ra-si al, nè à ra kadi kullə ra-si tò jugi-jugi; ngà adi Ndil kɨ aa njay bá taa lo m̄eə-si-ti ¹⁹ †rəmə, oji-n̄a ta kɨ pa-je, kɨ pa kəsgaji-je, kɨ pa-je kɨ gay-gay kɨ Ndil kɨ aa njay ində ta-si-ti rəm, bá usi pa-je 'tóyi-né 'Babe kɨ m̄eə-si kɨ káre-rè rəm tɔ. ²⁰ Dəkaglo-je lay ya, 'rai oiyo Bəbi-ji Lubə kɨ ri 'Babe lə-ji Jeju Kristi kdə né-je lay.

Ta kɨ sɔbi dɔ kisi-n̄a lə dené kɨ dingəm

Kol 3:18-4:1; 1Pi 2:18-25; 3:1-7

²¹ Səi kɨ 'bəli Kristi lé, uləi dɔ-si gin tógi-ti lə-n̄a. ²² †Səi dené-je, kadi n̄a-n̄a dan-si-ti ulə dɔ-é gin tógi-ti lə ngəbi-é titi kɨ isi uləi-né dɔ-si gin tógi-ti lə 'Babe kin bè. ²³ Kdətalə dingəm tɔ dɔ dené titi kɨ Kristi to-né dɔ njékəwn̄a-je kɨ 'to kubru rɔ-é ə ɛ to Njəkaji-dé kin bè. ²⁴ Titi kɨ njékəwn̄a-je d'ulə-né dɔ-dé gin tógi-ti lə Kristi kinlé, kadi n̄a-n̄a dan dené-je-ti ulə dɔ-é gin tógi-ti lə ngəbi-é m̄eə né-je-ti lay tɔ. ²⁵ †Ə səi dingəm-je, 'ndigi ne-si-je titi kɨ Kristi ndigi-né njékəwn̄a-je sar oy-né kdə ta lə-dé kinlé bè. ²⁶ Ǝ ra bè togi-dé-né kɨ man rəm, kɨ ta lə Lubə rəm, adi d'aa njay ə ində-dé-né tagay adi Lubə; ²⁷ Kdə kadi njékəwn̄a-je kinlé d'a n̄ə-n'è-ti titi dené kɨ ɔw kɨ ta ngow ə ra rɔ-é adi ndóle rəm, yoro goto rɔ-é-ti rəm, rɔ-é ungi kulə al rəm, bá né kɨ maji al ya goto rɔ-é-ti rəm kin bè tɔ. Ə kadi 'to tagay rəm, bá kadi ta madi

† 5:16 5:16 Kol 4:5 * 5:16 5:16 Kol 4:5 † 5:19 5:19 Kol 3:16,17

† 5:22 5:22 Kol 3:18; 1Pi 3:1 † 5:25 5:25 Kol 3:19; 1Pi 3:7

goto do-dé-ti rəm tɔ. ²⁸ Gangi-é kin ya dingəm à ndigi-né ne-é titi kí ɛ ndigi-né daji rɔ-é kin bè tɔ. Dow kí ndigi ne-é lé, dowbé ndigi daji rɔ-é ya tɔ. ²⁹ Kdɔtalə dow kí ɔsi rɔ-é k̀i ta ya goto, ngà dow lé ul rɔ-é, ə tɔsi kəm-é do-ti titi kí Kristi ra-né k̀i njékəwnə-je kin bè. ³⁰ Kdɔtalə jəi j'toi ngan rɔ Kristi. ³¹ Beba 'ndangi 'panè: Gin-é kin bá dingəm à kiŋə-né kɔ-é k̀i bobì-é kdo tiŋə rɔ ne-é-ti ə de joo lay d'a təl to kubru rɔ kí káre-rè. ³² Ta kí tò lo bɔyɔ-é-ti kinlé to ta kí boy ə mə m'idə-si rəsi m'panè: To ta kí sobi do Kristi k̀i njékəwnə-je. ³³ Ngà kí sobi do-si lé, kadi ná-ná ya ndigi ne-é titi kí ndigi-né daji rɔ-é bè ə kadi dené kí rá-rá kàrè ilə kuji do ngobi-é-ti tɔ.

6

Ta kí sobi do ngan-je k̀i njékoji-dé-je

¹ †Səi ngan-je, uləi do-si gin tógi-ti lə njékoji-si-je [kí gangi-é kí 'Babe ndigi]*, kdɔtalə ɛ kin bá to né kí njururu. ² «'Təti kagi bobì-i k̀i kɔ-i» – ɛ kin bá to kí dɔsɔy dan ndukun-je-ti kí kunmindì dan go-é – ³ beba 'a kisi maji ə bal-i à nɔ-né donangi-ti. ⁴ †Səi bobì ngan-je, 'tuji mɛɛ ngan-si-je al, ngà ooi go-dé ə 'ndoi-dé né, 'rai-dé kadi iləi-dé rəbəə k̀i gangi-é kí 'Babe ndigi.

Ta kí sobi do bə-je k̀i 'ba-dé-je

⁵ †Səi bə-je, 'təli rɔ-si go ta-ti lə dow-je kí 'to 'ba-si-je k̀i bəl, k̀i kuji k̀i kilə, k̀i mɛɛ kí nda kay

† **6:1** 6:1 Kol 3:20 * **6:1** 6:1 Ta-je kí tò mbunə né-ti kinlé [...] goto mɛɛ mbete-je-ti kí dɔsɔy kí dan-ti-je kí 'ndangi k̀i ji-dé k̀i ta greki. † **6:4** 6:4 Kol 3:21 † **6:5** 6:5 Kol 3:22-25

titi kí isi 'teli-né rɔ-si go ta-ti læ Kristi kin bè; ⁶ 'rai bè takəm-dé-ti par al rəm, bá kɔ nəl-né dow-je al rəm, ngà 'rai kɔ to kí 'toi ngannjékullə-je læ Kristi kí isi 'rai né kí Lubə ndigi kì mɛɛ-si kí káre. ⁷ 'Rai kullə adi-dé kì rɔnəl titi-na né kí to kullə læ 'Babe bè, ɓi titi to kullə læ dow al. ⁸ Sɛi 'gəi kí dow kí to ɓə əse to ɓə al kàrè, 'Babe à kugə ɔ ji-é sɔbi ɔ maji kí ɛ ra. ⁹ †Sɛi 'ba ɓə-je kàrè, 'rai sə-dé bè ya tɔ; adi-dé kò al; sɛi 'gəi kí ɛ kí to 'Ba-si rəm, to 'Ba-dé rəm lé, isi ɔrɔ-ti ə ɛ ɔr kəm dow al.

Nérɔ-je læ njèkadmɛɛ

¹⁰ Kadi m'tɔl-né ta-é lé, uləi njirə-si ɔ 'Babe-ti ə ubəi kul tógi-é kí al ɔ tógi-je lay kin. ¹¹ 'Tuləi nérɔ-je læ Lubə lay rɔ-si-ti, kɔ kadi ɔi-né gərərə nɔ Sú-ti kí njètulə-si nati. ¹² Kɔɔtalə j'isi 'rɔi kì dow-je al, ngà j'isi j'rɔi kì ndil-je kí maji al, kì tógi-je, kì njékoɓe kí londul-ti kí ɔnangi-ti nè rəm, bá j'isi j'rɔi kì ndil-je kí maji al kí ɔrɔ-ti rəm tɔ. ¹³ Gin-é kin bá kadi ɔyi nérɔ-je læ Lubə lay, kɔ kadi ɔi-né gərərə mɛɛ ndɔ-je-ti kí maji al rəm, bá kadi loki go-é gangi lay kàrè ɔi-né dingəm rəm tɔ. ¹⁴ Beɓa ɔi dingəm. Adi ta kí tɔgrɔ-ti nàɔ kí ndaá ɔɓɔdi-si bè; adi né ra kí njururu nàɔ kí né kɔn kàdì asgar-je ta né kati-ti bè; ¹⁵ rɔ tungə pilingi kɔ kilə mɓe Poyta kí Maji kí sɔbi ɔ lapiya lé bá adi toki saba nja-si-ti bè; ¹⁶ mɛɛ né-je-ti lay ya adi kadmɛɛ toki də lə-si bè. Ningə-je læ Njèmɛɛndul kí ta-é ɔ pər kinlé, də lé bá à taa ɔ-si-ti. ¹⁷ Adi kaji toki jɔgi ngəm ɔ-si bè ə adi Ta læ Lubə kí

† 6:9 6:9 a Kol 4:1; b Kol 3:25

to kiyəɔ kɪ Ndil kɪ aa njay adi-si lé tò ji-si-ti tɔ.
 18 Ndo-je lay ya adi Ndil kɪ aa njay ɔsi-si adi 'pai
 ta kɪ Lubə kɪ kəm rəbi-je lay ə 'nɔi ta-é-ti 'dɔji-
 é-né né. Beba uwəi rɔ-si nga, isi kəm dɔ rɔ-si-ti
 kadi 'pai ta kɪ Lubə. 'Pai ta kɪ Lubə kɔɔ njékaa
 njay-je lay. 19 'Pai ta kɪ Lubə kɔɔ ta lə-m tɔ; kɔɔ
 kadi Ndil-é ində ta ta-m-ti adi m'nda mɛɛ-m kay
 m'ilə mbe né kɪ tò lo bɔyɔ-é-ti bá Lubə tɛɛ kɪ dɔ-
 é kɪ takul Poyta kɪ Maji kin. 20 Poyta kɪ Maji kinlé
 bá mā m'to takəm Kristi adi m'ilə mbe-é bá m'a-
 né dangay-ti tin. 'Dɔji Lubə kadi m'nda mɛɛ-m
 kay m'pa ta-é titi kɪ tò kadi m'pa-né.

Ta-je kɪ sobi Pol kɪ lapiya-je kɪ ra

21 ††Kɔɔ kadi sɔi kàrè 'gəi-né ta kɪ dɔ kisi-m-
 ti kɪ né-ti kɪ m'isi m'ra lé, Tisiki kɪ to ngonkɔ-
 m kɪ njèkadmeɛ kɪ m'ində-é dan kəm-m-ti kɪ to
 ngonnjèkullə kɪ njèkə dɔ ndi-é-ti mɛɛ kullə-ti lə
 'Babe ya à kɔw kɔr lay kidə-si.† 22 Gin-é kin
 bá m'ulə-é-né rɔ-si-ti bè, kɔɔ kadi 'gəi-né ta kɪ
 sobi dɔ kisi-ji nè kin rəm, bá kadi ɔw sɔl mɛɛ-
 si rəm tɔ. 23 Kadi Bɔbi-ji Lubə kɪ 'Babe Jeju
 Kristi d'adi lapiya kɪ ndigi dow-je, kɪ kadmeɛ nɔy
 kɪ njèkadmeɛ-je. 24 Kadi ramaji lə Lubə nɔy kɪ
 dow-je lay kɪ 'ndigi 'Babe lə-ji Jeju Kristi ndigi kɪ
 sɔy-é goto.

† 6:21 6:21 Knj 20:4; 2Ti 4:12 † 6:21 6:21 Kol 4:7,8 † 6:21
 6:21 Kol 4:7

Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi
Mango: Ta lə Lubə Kunmindí kí Sigi (New
Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

a2451d3b-54b4-50ec-847f-e964bc48641a